

قال الله تبارک و تعالی:

﴿قَدْ أَفْلَحَ مَنْ زَكَّاهَا﴾

سوره مبارکه شمس، آیه ۹

امام خامنه‌ای مدظله العالی:

درس خواندن و تهذیب اخلاق و هوشیاری سیاسی همراه با تلاش‌های انقلابی، وظائفی هستند که دختران و پسران این نسل باید آنها را هرگز فراموش نکنند. ۱۳۹۸/۹/۲۴

عنوان:

فضائل ماه شعبان و دستگیری پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله

شناسنامه مطلب	
t-399	کد مطلب
تزکیه‌ای / مباحث معرفتی / مناسبت‌ها / مناسبت‌های قمری	رده
ماه شعبان، فضائل، صلوات شعبانیه، حدیث پیامبر اکرم، بیان آیت الله سعادت پرور (ره)، شفاعت، دستگیری رسول اکرم	برچسب
	توضیحات

پایگاه تزکیه‌ای، علمی، بصیرتی و مهارتی **نُمو**

nomov.ir

در حدیثی به صورت مفصل آمده است که اصحاب رسول الله ﷺ از فضایل ماه شعبان نزد او سخن می‌گفتند. حضرت فرمود:

«شَهْرُ شَرِيفٍ، وَهُوَ شَهْرِي، وَحَمَلَةُ الْعَرْشِ تُعْظَمُهُ، وَتَعْرِفُ حَقَّهُ، وَهُوَ شَهْرٌ يُزَادُ فِيهِ أَرْزَاقُ الْعِبَادِ لَشَهْرِ رَمَضَانَ وَتُزَيَّنُ فِيهِ الْجَنَانُ، وَإِنَّمَا سُمِّيَ شَعْبَانُ لِأَنَّهُ يَتَشَعَّبُ فِيهِ أَرْزَاقُ الْمُؤْمِنِينَ، وَهُوَ شَهْرُ الْعَمَلِ فِيهِ يُضَاعَفُ الْحَسَنَةُ بِسَبْعِينَ، وَالسَّيِّئَةُ مَخْطُوطَةٌ، وَالدُّنْبُ مَغْفُورٌ، وَالْحَسَنَةُ مَقْبُولَةٌ، وَالْجَبَّارُ - جَلَّ جَلَالُهُ - يُيَاهِي بِهِ لِعِبَادِهِ، وَيَنْظُرُ إِلَى صُومِهِ وَقُومِهِ، فَيُبَاهِي بِهِمْ حَمَلَةَ الْعَرْشِ.

فَقَامَ عَلِيُّ بْنُ أَبِي طَالِبٍ عَلَيْهِ السَّلَامُ فَقَالَ:

يَا أَبَى أَنْتَ وَ أُمِّي يَا رَسُولَ اللَّهِ! صِفْ لَنَا شَيْئًا مِنْ فَضَائِلِهِ لِنَزِدَادَ رَغْبَةً فِي صِيَامِهِ وَ قِيَامِهِ، وَلِنَجْتَهِدَ لِلْجَلِيلِ - عَزَّوَجَلَّ - فِيهِ.

فَقَالَ ﷺ:

مَنْ صَامَ أَوَّلَ يَوْمٍ مِنْ شَعْبَانَ، كَتَبَ اللَّهُ - عَزَّوَجَلَّ - لَهُ سَبْعِينَ حَسَنَةً، أَلْحَسَنَةُ تُعْدِلُ عِبَادَةَ سَنَةٍ^۱

ترجمه:

شعبان، ماه شریفی است و این ماه، ماه من است و حاملان عرش آن را بزرگ داشته و حق آن را می‌شناسند و این ماه، ماهی است که روزی‌های مردم برای ماه رمضان، در آن افزوده گردیده و بهشت‌ها در آن آراسته می‌گردد و علت این که این ماه، «شعبان» نامیده شده، آن است که روزی مؤمنان در آن پخش می‌گردد و این ماه، ماهی است که عمل نیک در آن هفتاد برابر می‌گردد و بدی‌های انسان در آن می‌ریزد و گناهان آمرزیده می‌گردد و اعمال نیک مورد پذیرش قرار می‌گیرد و خداوند جبار - جَلَّ جَلَالُهُ - به بندگانش مباحات می‌کند و با نظر [رحمت] به روزه‌داران و شب‌زنده‌داران شعبان می‌نگرد و به وجود آن‌ها برای حاملان عرش مباحات می‌کند.

در این زمان علی بن ابی طالب - علیه السلام - برخاست و عرض کرد:

پدر و مادرم به فدایت ای رسول خدا، بخشی از فضایل این ماه را برای ما بازگو، تا به روزه‌داری و شب‌خیزی در آن راغب و علاقمند گردیم و در عبادت خداوند بزرگ - عزوجل - در آن بکوشیم.

رسول خدا - صلی الله علیه و آله و سلم - فرمود:

هر کس روز اول شعبان را روزه بدارد، خداوند - عزوجل - ۷۰ عمل نیک برای او می‌نویسد که هر یک از آن‌ها با عبادت یک سال برابری می‌کند.

آیت الله سعادت پرور (ره) در بیان فضائل ماه شعبان و آثار آن که ماه پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله می‌باشد و جایگاه توسل به آن حضرت و جایگاه دستگیری حضرتشان، فراز آخر صلوات شعبانیه را چنین شرح می‌دهند:

«اللَّهُمَّ، فَأَعِنَّا عَلَى الْإِسْتِنَانِ بِسُنَّتِهِ فِيهِ وَ نَيْلِ الشَّفَاعَةِ لَدَيْهِ. اللَّهُمَّ فَاجْعَلْهُ لِي شَفِيعاً مُشَفَّعاً، وَ طَرِيقاً إِلَيْكَ مَهْيَعاً، وَ اجْعَلْنِي لَهُ مُتَّبِعاً حَتَّى أَلْقَاهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ عَنِّي رَاضِياً، وَ عَن ذُنُوبِي غَاضِياً، وَ قَدْ أُوجِبْتَ لِي مِنْكَ الْكَرَامَةَ وَ الرِّضْوَانَ، وَ أَنْزَلْتَنِي دَارَ الْقَرَارِ وَ مَحَلَّ الْأَخْبَارِ.»^۱

ترجمه:

خدایا، پس ما را نیز بر پیروی از راه و روش ایشان در آن و در نتیجه‌ی نیل به شفاعت او، یاری ده. خدایا، او را شفاعتگر من که شفاعتش مورد پذیرفته است و راهی گشاده به سوی خود قرار ده و مرا پیرو او بگردان، تا این که روز قیامت با او ملاقات کنم، در حالی که از من خشنود است و از گناهانم چشم پوشیده است و تو نیز کرامت و خشنودی خود را بر من بایسته نموده و مرا در سرای جاودانه و جایگاه نیکان منزل داده‌ای.

بیانات این بخش تا آخر - گرچه به حسب صورت واضح می‌نماید - ولی این گونه نیست؛ زیرا تمسک به سنت و طریقه رسول الله ﷺ به طور عموم و به طور خصوص، رویه آن جناب - علیه السلام - در ماه شعبان^۲ احتیاج به شفاعت و یاری و راهنمایی آن حضرت - صلوات الله علیه - در این جهان دارد که فرموده شده: «وَ نَيْلِ الشَّفَاعَةِ لَدَيْهِ».

۱- اقبال الاعمال، ص ۶۸۸

۲- اشاره به فراز «اللَّهُمَّ ... اَرْزُقْنِي مُوَسَاةً مِّنْ فَتَرَتَ عَلَيْهِ مِنْ رِزْقِكَ بِمَا وَسَّعْتَ عَلَيَّ مِنْ فَضْلِكَ، وَ نَشَرْتَ عَلَيَّ مِنْ عَذْلِكَ وَ أَخْيَيْتَنِي تَحْتَ ظِلِّكَ.» خداوند! ... با روزی افزونی که به من ارزانی داشته و با دادگری‌ات که بر من گسترده و در زیر سایه‌ات زندگانی بخشیده‌ای، هم‌دردی نمایم.

و فرموده شده: «فَاجْعَلْهُ لِي شَفِيعاً.» و نه تنها شفاعت او، که خداوند نیز باید این شفاعت وی را مورد قبول قرار دهد که فرموده شده: «مُشَفَّعاً» و معلوم می‌شود که پس از مورد شفاعت رسول - صلی الله علیه و آله و سلم - و قبول الهی قرار گرفتن عمل، شخص شایستگی قرار گرفتن در طریق و صراط مستقیم الهی را پیدا خواهد کرد که می‌فرماید: «وَ طَرِيقاً إِلَيْكَ مَهِيْعاً.»

و معلوم می‌شود که حاصل شدن این معنی در زمانی کفایت نمی‌کند و بشر تا پایان عمر در معرض بازگشت از پیروی رسول الله - صلی الله علیه و آله و سلم - و یا صحیح عمل نکردن به سنت او می‌باشد، که فرموده شده: «وَ اجْعَلْنِي لَهُ مُتَّبِعاً حَتَّى الْقَاءُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ عَنِّي رَاضِياً.»

این جاست که خداوند از گناهان وجودی بنده‌اش (که همان برداشته شدن حجاب‌های میان خود و آنان است)، به برکت رضایت رسولش - صلی الله علیه و آله و سلم - از پیروش، چشم‌پوشی خواهد کرد که فرموده شده: «وَ عَن ذُنُوبِي غَاضِياً.»

و حضرت حق سبحانه، کرامت و رضوان خویش را شامل حال چنین بنده‌ای می‌نماید که فرموده شده: «وَ قَدْ أُوجِبَتْ لِي مِنْكَ الْكَرَامَةُ وَ الرِّضْوَانُ.»

و سپس خداوند متعال بنده‌اش را به قرارگاه شایسته که: فِي مَقْعَدِ صِدْقٍ عِنْدَ مَلِكٍ مُّقْتَدِرٍ^۲ وَ لَدَيْنَا مَزِيدٌ^۱

که محلّ اختیار است وارد خواهد ساخت که فرموده شده: «وَ أَنْزَلْتَنِي دَارَ الْفَرَارِ وَ مَحَلَّ الْأَخْيَارِ.»

بیانات فوق را ما نسبت به پیروان حضرت سجاد - علیه السلام - نمودیم، اما این که آن بزرگواران - علیه السلام - این امور را نسبت به خود چگونه در نظر گرفته‌اند؟ اشارات گذشته ما (نسبت به شبیه به این گفتار)، این مطلب را حلّ می‌کند.

نور هدایت، ج ۵، ص ۲۴۹

نرم افزار گنج سعادت؛ مرکز تحقیقات کامپیوتری نور

۱- در قرارگاه صدق، نزد پادشاهی توانمند. سوره ی قمر، آیه ی ۵۵

۲- و پیش ما فزون‌تر [هم] هست. سوره ی ق، آیه ی ۳۵